



**ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
I RADY (UE) NR 375/2014**

z dnia 3 kwietnia 2014 r.

**ustanawiające Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy
Humanitarnej („inicjatywa »Wolontariusze pomocy UE«”)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 214 ust. 5,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Solidarność jest podstawową wartością Unii; istnieje możliwość dalszego rozwoju środków okazywania przez obywateli Unii solidarności z ludnością w państwach trzecich podatną na zagrożenia lub dotkniętą klęskami żywiołowymi lub sytuacjami kryzysowymi spowodowanymi przez człowieka. Ponadto Unia jako całość jest największym darczyńcą pomocy humanitarnej, udzielając niemal 50 % światowej pomocy humanitarnej.
- (2) Wolontariat stanowi konkretny i widoczny wyraz solidarności umożliwiający jednostkom dzielenie się wiedzą, umiejętnościami i czasem w służbie innym ludziom, bez motywacji finansowej.
- (3) Należy dalej umacniać solidarność z ofiarami kryzysów i katastrof w państwach trzecich, a także szerzyć wśród obywateli Unii wiedzę na temat pomocy humanitarnej oraz wolontariatu w ogóle i zwiększać ich widoczność.
- (4) Unijna koncepcja pomocy humanitarnej, w tym wspólny cel, zasady i dobre praktyki oraz wspólne ramy dla dostarczania pomocy humanitarnej Unii, zostały przedstawione we wspólnym oświadczeniu Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, Parlamencie Europejskiego i Komisji Europejskiej zatytułowanym „Konsensus europejski w sprawie pomocy humanitarnej” ⁽²⁾. Podkreślono w nim zdecydowane zobowiązanie Unii do podejścia zgodnego z potrzebami oraz do utrzymania i promowania podstawowych zasad humanitarnych, tj. humanitaryzmu, neutralności, bezstronności i niezależności. Działania Europejskiego Ochotniczego Korpusu Pomocy Humanitarnej (zwanego dalej „inicjatywą »Wolontariusze pomocy UE«”) powinny być realizowane zgodnie z Konsensusem europejskim w sprawie pomocy humanitarnej.

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 25 lutego 2014 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 18 marca 2014 r.

⁽²⁾ Dz.U. C 25 z 30.1.2008, s. 1.

▼B

- (5) Unia udziela pomocy humanitarnej w sytuacjach, gdy w użyciu mogą być inne instrumenty związane ze współpracą na rzecz rozwoju, zarządzaniem kryzysowym i ochroną ludności. Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” powinna działać w sposób spójny z odnośnymi strategiami i instrumentami Unii, uzupełniać je i unikać powielania działań, zwłaszcza w odniesieniu do unijnej polityki pomocy humanitarnej, polityki współpracy na rzecz rozwoju oraz Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności ustanowionego w decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE ⁽¹⁾, Centrum Koordynacji Reagowania Kryzysowego ustanowionego w tej decyzji, a także Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) oraz delegatur UE w celu koordynacji reakcji Unii na kryzysy humanitarne w państwach trzecich.
- (6) Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” powinna wspierać wysiłki zmierzające do zwiększenia zdolności Unii do udzielania pomocy humanitarnej odpowiadającej potrzebom oraz do rozwijania zdolności i odporności społeczności podatnych na zagrożenia lub dotkniętych klęskami w państwach trzecich. Ponadto istotne jest wspieranie współpracy z odnośnymi organizacjami międzynarodowymi i innymi partnerami w dziedzinie pomocy humanitarnej oraz z podmiotami lokalnymi i regionalnymi. Współpracę tę należy prowadzić zgodnie z działaniami podejmowanymi przez Organizację Narodów Zjednoczonych, tak aby wspierać kluczową rolę ogólnego koordynatora, jaką pełni Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej (UN-OCHA).
- (7) Na przestrzeni ostatnich lat znacznie wzrosła liczba, zakres i złożoność kryzysów humanitarnych na całym świecie, zarówno związanych z katastrofami spowodowanymi przez człowieka, jak i klęskami żywiołowymi, a tendencja ta prawdopodobnie utrzyma się, co prowadzi do wzrostu zapotrzebowania na organizacje humanitarne, które mogą zapewnić natychmiastowe, efektywne, skuteczne i spójne reagowanie oraz wsparcie społeczności lokalnych w państwach trzecich, tak aby zmniejszyć ich podatność na zagrożenia i wzmocnić ich odporność na klęski żywiołowe.
- (8) Wolontariusze mogą przyczynić się do zwiększenia zdolności Unii do udzielania pomocy humanitarnej odpowiadającej potrzebom i opartej na zasadach oraz do zwiększenia skuteczności sektora pomocy humanitarnej, pod warunkiem że zostali oni odpowiednio wyselekcjonowani, przeszkoleni i przygotowani do oddelegowania, tak aby zagwarantować, że posiadają oni niezbędne umiejętności i kompetencje, by móc w najbardziej efektywny sposób nieść pomoc potrzebującym, oraz że mogą liczyć na wystarczające wsparcie i nadzór na miejscu.
- (9) W Europie i na świecie realizowane są programy dla wolontariuszy, w których kładzie się nacisk na oddelegowanie wolontariuszy do państw trzecich. Są to często programy krajowe, które skupiają się głównie lub wyłącznie na projektach na rzecz rozwoju. W ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” należy zatem zapewnić wartość dodaną poprzez umożliwianie wolontariuszom wnoszenia wspólnego wkładu w akcje pomocy humanitarnej, tym samym promując aktywne obywatelstwo europejskie. Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” może także przynieść wartość dodaną poprzez ożywienie współpracy międzynarodowej organizacji uczestniczących we wdrażaniu działań podejmowanych w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, doprowadzając tym samym do pogłębienia stosunków międzynarodowych, wykreowania pozytywnego wizerunku Unii na świecie oraz zwiększenia zainteresowania ogólnoeuropejskimi projektami humanitarnymi.

⁽¹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE. z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 924).

▼B

- (10) Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” powinna być racjonalna pod względem kosztów, powinna uzupełniać istniejące krajowe i międzynarodowe systemy wolontariatu, nie powielając ich działań, a także powinna się koncentrować na spełnianiu konkretnych potrzeb i zaradzeniu brakom w dziedzinie pomocy humanitarnej.
- (11) Jak podkreślono w komunikacie Komisji z dnia 23 listopada 2010 r. zatytułowanym „Wolontariat jako wyraz solidarności obywateli UE — wstępne refleksje na temat Europejskiego Ochotniczego Korpusu Pomocy Humanitarnej”, w obecnej strukturze wolontariatu w dziedzinie pomocy humanitarnej istnieją braki, które inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” może pomóc wyeliminować dzięki oddelegowaniu właściwie dobranych wolontariuszy we właściwe miejsce we właściwym czasie. Można to osiągnąć zwłaszcza poprzez zapewnienie norm i procedur europejskich w zakresie naboru i selekcji wolontariuszy niosących pomoc humanitarną, wspólnie ustalone punkty odniesienia dla szkoleń i działań przygotowujących adresowanych do wolontariuszy, którzy mają zostać oddelegowani, bazę danych potencjalnych wolontariuszy, których nabór przeprowadza się na podstawie potrzeb stwierdzonych w danym obszarze, oraz umożliwienie wolontariuszom udziału w akcjach humanitarnych nie tylko poprzez oddelegowanie ich, ale również poprzez korzystanie z ich wsparcia administracyjnego i angażowanie ich w wolontariat przez internet.
- (12) Odpowiednie szkolenia, a także bezpieczeństwo i ochrona wolontariuszy powinny mieć nadrzędne znaczenie oraz być przedmiotem regularnej wymiany informacji, w tym z udziałem państw członkowskich. Wolontariusze pomocy UE nie powinni uczestniczyć w operacjach prowadzonych w miejscach, w których toczą się międzynarodowe i wewnętrzne konflikty zbrojne.
- (13) Unia prowadzi akcje pomocy humanitarnej odpowiadające potrzebom we współpracy z organizacjami wdrażającymi. Organizacje te powinny odgrywać znaczącą rolę we wdrażaniu inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” w celu zapewnienia, by zaangażowane podmioty ponosiły odpowiedzialność w terenie, oraz w sposób maksymalny wykorzystać działania prowadzone w ramach tej inicjatywy. Unia powinna powierzyć tym organizacjom przede wszystkim nabór wolontariuszy pomocy UE, ich selekcję, przygotowywanie, oddelegowanie oraz nadzór nad nimi w trakcie wykonywania zadań i po ich zakończeniu zgodnie z normami i procedurami ustanowionymi przez Komisję. W stosownych przypadkach Komisja powinna móc korzystać z należycie przeszkolonych i przygotowanych wolontariuszy, oddelegowując ich do swoich biur terenowych w celu wykonywania zadań wspierających.
- (14) W komunikacie Komisji z dnia 25 października 2011 r. zatytułowanym „Odnowiona strategia UE na lata 2011–2014 dotycząca społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw” stwierdzono, że przedsiębiorstwa prywatne mogą odgrywać ważną rolę i przyczyniać się do realizowanych przez Unię akcji pomocy humanitarnej, w szczególności poprzez wolontariat pracowniczy.

▼B

- (15) Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” powinna pomóc Europejczykom w każdym wieku zademonstrować aktywne obywatelstwo europejskie. Inicjatywa ta powinna zatem przyczynić się do propagowania wolontariatu w całej Unii oraz do osobistego rozwoju i świadomości międzykulturowej uczestniczących wolontariuszy pomocy UE, rozszerzając w ten sposób ich kompetencje i zdolności do zatrudnienia w gospodarce światowej.
- (16) Unijne zasady równych szans i niedyskryminacji wskazują, że obywatele Unii oraz rezydenci długoterminowi zamieszkujący na terenie Unii, ze wszystkich środowisk i w każdym wieku, powinni móc angażować się jako aktywni obywatele. Zważywszy na specyficzne wyzwania związane z akcjami pomocy humanitarnej, wolontariusze pomocy UE powinni mieć ukończone 18 lat; mogą oni wywodzić się z różnych środowisk i należeć do różnych grup wiekowych, np. mogą być ekspertami lub wykwalifikowanymi emerytami.
- (17) Istotnym warunkiem wstępnym oddelegowania wolontariuszy do państw spoza Unii jest jasny status prawny. Warunki, na jakich wolontariusze zostają oddelegowani, w tym normy dotyczące ochrony i bezpieczeństwa wolontariuszy, obowiązki organizacji wysyłających i przyjmujących, ubezpieczenie, pokrycie kosztów utrzymania, zakwaterowania i innych odnośnych wydatków, powinny być określone w umowie. Warunkiem oddelegowania wolontariuszy do państw trzecich powinno być odpowiednie bezpieczeństwo i ochrona.
- (18) Działania podejmowane w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” powinny być prowadzone z uwzględnieniem w stosownych przypadkach zaleceń ujętych w Agendzie Działań na rzecz Wolontariatu w Europie, działalności europejskich i międzynarodowych organizacji wolontariackich oraz programu Narodów Zjednoczonych w dziedzinie wolontariatu.
- (19) Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” powinna wspierać działania odpowiadające potrzebom ukierunkowane na rozwijanie zdolności organizacji przyjmujących w państwach trzecich w zakresie pomocy humanitarnej w celu podniesienia gotowości do działania na szczeblu lokalnym i poprawy reakcji na kryzysy humanitarne oraz zapewnienia skutecznego i trwałego wpływu działalności wolontariuszy pomocy UE w terenie przez zarządzanie ryzykiem wystąpienia klęsk żywiołowych, gotowość i reagowanie, instruktaż, szkolenia z kierowania wolontariatem oraz inne odnośne obszary.
- (20) W stosownych przypadkach inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” powinna przyczynić się do wzmocnienia perspektywy równości płci w unijnej polityce pomocy humanitarnej, wspierając odpowiednie działania humanitarne w odpowiedzi na szczególne potrzeby kobiet i mężczyzn w każdym wieku. Należy zwrócić szczególną uwagę na współpracę z grupami i organizacjami kobiet, tak aby wspierać uczestnictwo i przywództwo kobiet w działalności humanitarnej oraz korzystać z ich zdolności i wiedzy fachowej w działaniach polegających na usuwaniu skutków katastrof, budowaniu pokoju, zmniejszaniu ryzyka wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wzmocnianiu odporności społeczności dotkniętych klęskami.

▼ B

- (21) Niniejsze rozporządzenie określa na cały okres finansowania pulę środków finansowych, która w trakcie corocznej procedury budżetowej będzie dla Parlamentu Europejskiego i Rady stanowić główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami ⁽¹⁾.
- (22) Przydział pomocy finansowej powinien nastąpić zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 ⁽²⁾. Z uwagi na szczególny charakter działań podejmowanych w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” należy zapewnić możliwość przyznania pomocy finansowej osobom fizycznym oraz osobom prawnym prawa publicznego i prywatnego. Ważne jest również zapewnienie przestrzegania przepisów tego rozporządzenia, w szczególności w odniesieniu do określonych w nim zasad oszczędności, wydajności i skuteczności.
- (23) Poprawa wdrażania i jakości wydatkowania powinna stanowić wiodącą zasadę z punktu widzenia realizowania celów inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” przy jednoczesnym zapewnieniu optymalnego wykorzystania środków finansowych.
- (24) Należy chronić interesy finansowe Unii poprzez przyjęcie proporcjonalnych środków w całym cyklu wydatkowania, w tym prewencję, wykrywanie i dochodzenie nieprawidłowości, odzyskiwanie utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych środków oraz, w stosownych przypadkach, nakładanie sankcji. Należy przedsięwziąć właściwe środki, aby zapobiec nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, a także podejmować konieczne działania w celu odzyskania utraconych, niesłusznie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych środków, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 ⁽³⁾, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 ⁽⁴⁾ oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ⁽⁵⁾.
- (25) Należy umożliwić państwom trzecim, w szczególności krajom przystępującym, krajom kandydującym, potencjalnym kandydatom, krajom partnerskim objętym europejską polityką sąsiedztwa i państwom Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, udział na podstawie umów o współpracy.

⁽¹⁾ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

▼ **B**

- (26) Uczestniczący wolontariusze i organizacje wdrażające działania w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, z państw współpracujących, powinny także przestrzegać — oraz opowiadać się za poszanowaniem — zasad określonych w Konsensusie europejskim w sprawie pomocy humanitarnej, kładąc nacisk na ochronę „przestrzeni humanitarnej”.
- (27) Aby umożliwić stałą informację zwrotną i poprawę oraz zwiększyć stopień elastyczności i skuteczności przyjmowania aktów prawnych, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu w odniesieniu do przepisów dotyczących norm w zakresie selekcji i oddelegowania wolontariuszy pomocy UE oraz kierowania nimi, zmiany wskaźników skuteczności działania i priorytetów tematycznych oraz korekty podziału procentowego puli środków finansowych na wykonanie niniejszego rozporządzenia. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (28) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽¹⁾. Procedurę sprawdzającą należy stosować przy przyjmowaniu procedur selekcji i oddelegowania wolontariuszy pomocy UE oraz kierowania nimi, mechanizmu certyfikacji, programu szkoleń oraz rocznego programu prac w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”.
- (29) Niniejsze rozporządzenie respektuje prawa podstawowe i jest zgodne z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (30) Przetwarzanie danych osobowych, które odbywa się w ramach niniejszego rozporządzenia, nie wykracza poza to, co jest niezbędne i proporcjonalne do celów zapewnienia sprawnej realizacji inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”. Wszelkie czynności związane z przetwarzaniem danych osobowych przez Komisję będą regulowane przepisami rozporządzenia (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁾. Wszelkie czynności związane z przetwarzaniem danych osobowych przez organizacje wdrażające działania w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, powołane zgodnie z prawem w Unii, będą regulowane przepisami dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽³⁾.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

▼B

- (31) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię w dniu 23 listopada 2012 r. ⁽¹⁾.
- (32) Właściwe jest dostosowanie okresu stosowania niniejszego rozporządzenia do okresu stosowania rozporządzenia Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 ⁽²⁾. Niniejsze rozporządzenie należy zatem stosować od dnia 1 stycznia 2014 r.,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY WPROWADZAJĄCE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej (zwany dalej „inicjatywą »Wolontariusze pomocy UE«”), stanowiący ramy wspólnego wkładu wolontariuszy europejskich we wspieranie i uzupełnianie pomocy humanitarnej w państwach trzecich.

Niniejsze rozporządzenie określa zasady i procedury działań podejmowanych w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” oraz zasady udzielania pomocy finansowej.

Artykuł 2

Zakres

Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do:

- 1) selekcji, szkolenia i oddelegowania wolontariuszy pomocy UE w celu wspierania i uzupełniania pomocy humanitarnej w państwach trzecich;
- 2) działań, które służą wspieraniu, promowaniu i przygotowaniu wolontariuszy pomocy UE do oddelegowania w celu wspierania i uzupełniania pomocy humanitarnej w państwach trzecich;
- 3) działań na terenie Unii i poza nią, których celem jest rozwijanie zdolności organizacji przyjmujących w zakresie pomocy humanitarnej w państwach trzecich.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „wolontariusz” oznacza osobę, która dobrowolnie i bez motywacji finansowej decyduje się zaangażować w działania służące wspólnocie i ogółowi społeczeństwa;

⁽¹⁾ Dz.U. C 100 z 6.4.2013, s. 14.

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884).

▼B

- b) „kandydat na wolontariusza” oznacza osobę kwalifikującą się zgodnie z art. 11 ust. 3 do ubiegania się o udział w działaniach podejmowanych w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”;
- c) „wolontariusz pomocy UE” oznacza kandydata na wolontariusza, który został wybrany, przeszkolony zgodnie z określonymi normami, procedurami i kryteriami odniesienia oraz uznany za spełniającego kryteria i zarejestrowany jako osoba gotowa do oddelegowania w celu wspierania i uzupełniania pomocy humanitarnej w państwach trzecich;
- d) „pomoc humanitarna” oznacza działania i akcje w państwach trzecich mające zapewnić zgodne z potrzebami wsparcie w sytuacjach kryzysowych, którego celem jest ochrona życia, przynoszenie ulgi w cierpieniu ludzi i zapobieganie mu, a także zachowanie godności ludzkiej w obliczu klęsk żywiołowych lub sytuacji kryzysowych wywołanych przez człowieka. Obejmuje ona wsparcie, pomoc doraźną i ochronę w sytuacjach kryzysu humanitarnego lub bezpośrednio w ich następstwie, działania wspierające mające zapewnić dostęp do potrzebujących i ułatwić swobodny przepływ pomocy, jak również akcje zmierzające do poprawy gotowości na wypadek klęsk żywiołowych i zmniejszenia ryzyka ich wystąpienia, a także działania na rzecz wzmocnienia odporności i zdolności w zakresie radzenia sobie z kryzysami i ich przewycięzania;
- e) „państwo trzecie” oznacza państwo spoza Unii, w którym prowadzone są działania i akcje pomocy humanitarnej, o których mowa w lit. d).

*Artykuł 4***Cel**

Celem inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” jest przyczynianie się do zwiększenia zdolności Unii do udzielania pomocy humanitarnej odpowiadającej potrzebom, której celem jest ochrona życia, przynoszenie ulgi w cierpieniu ludzi i zapobieganie mu oraz zachowanie godności ludzkiej, a także przyczynianie się do rozwijania zdolności i odporności społeczności w państwach trzecich podatnych na zagrożenia lub dotkniętych klęskami, zwłaszcza poprzez gotowość na wypadek klęsk żywiołowych, zmniejszenie ryzyka ich wystąpienia oraz lepsze łączenie pomocy doraźnej, odbudowy i rozwoju. Cel ten osiąga się dzięki wartości dodanej wynikającej ze wspólnych działań wolontariuszy pomocy UE, które są wyrazem unijnych wartości oraz solidarności z potrzebującymi, a także w sposób widoczny wzmacniają poczucie obywatelstwa europejskiego.

*Artykuł 5***Zasady ogólne**

1. Działania podejmowane w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” prowadzone są zgodnie z zasadami pomocy humanitarnej: zasadą humanitaryzmu, neutralności, bezstronności i niezależności, a także zgodnie z Konsensusem europejskim w sprawie pomocy humanitarnej.
2. Działania podejmowane w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” podejmowane są w reakcji na potrzeby humanitarne lokalnych społeczności oraz wymogi organizacji przyjmujących, a ich celem jest przyczynianie się do zwiększenia skuteczności sektora pomocy humanitarnej.

▼B

3. Bezpieczeństwo i ochrona kandydatów na wolontariuszy i wolontariuszy pomocy UE mają nadrzędne znaczenie.

4. Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” służy promowaniu wspólnych projektów zgodnych z potrzebami oraz partnerstw międzynarodowych między uczestniczącymi wolontariuszami z różnych krajów i organizacjami wdrażającymi działania w ramach tej inicjatywy, o których mowa w art. 10.

*Artykuł 6***Spójność i komplementarność działań Unii**

1. W trakcie wykonywania niniejszego rozporządzenia zapewnia się spójność i komplementarność z innymi instrumentami i obszarami działań zewnętrznych Unii i jej polityką w innych odnośnych dziedzinach, w szczególności z polityką pomocy humanitarnej, polityką współpracy na rzecz rozwoju oraz z Unijnym Mechanizmem Ochrony Ludności, unikając powielania działań oraz uznając, że pomoc humanitarna podlega zasadom pomocy humanitarnej określonym w art. 5 ust. 1 niniejszego rozporządzenia. Szczególną uwagę zwraca się na zapewnienie płynnego przejścia od etapu pomocy doraźnej, następnie odbudowy aż do etapu rozwoju.

2. Komisja i państwa członkowskie współpracują w celu osiągnięcia efektywności i skuteczności, zapewniając spójność i komplementarność pomiędzy odnośnymi krajowymi programami dla wolontariuszy i działaniami podejmowanymi w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”. Działania te opierają się na odnośnych dobrych praktykach i istniejących programach oraz w stosownych przypadkach wykorzystują ustanowione sieci europejskie.

3. Unia popiera współpracę z odnośnymi organizacjami międzynarodowymi i innymi partnerami w dziedzinie pomocy humanitarnej oraz z podmiotami lokalnymi i regionalnymi w zakresie wdrażania działań podejmowanych w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”.

Przy wspieraniu spójnej reakcji międzynarodowej na kryzysy humanitarne, działania podejmowane w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” muszą być zgodne z działaniami prowadzonymi przez Organizację Narodów Zjednoczonych, tak aby wspierać kluczową rolę ogólnego koordynatora, jaką pełni UN-OCHA.

*Artykuł 7***Cele operacyjne**

1. Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” dąży do osiągnięcia następujących celów operacyjnych:

a) przyczyniania się do wzrostu i poprawy zdolności Unii do niesienia pomocy humanitarnej.

Postęp w kierunku osiągnięcia tego celu operacyjnego oceniany jest na podstawie wskaźników, takich jak:

▼B

- liczba wolontariuszy pomocy UE oddelegowanych lub będących w stanie gotowości, którzy posiadają wymagane kwalifikacje, oraz liczba wolontariuszy pomocy UE, których umowa o oddelegowanie dobiegła końca,
- liczba ludności, do której dotarła pomoc humanitarna udzielana w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, oraz średni koszt w przeliczeniu na osobę, do której dotarła pomoc,
- poziom zadowolenia oddelegowanych wolontariuszy pomocy UE oraz organizacji wysyłających i przyjmujących w odniesieniu do rzeczywistego wkładu humanitarnego wniesionego przez wolontariuszy pomocy UE w terenie;

b) podniesienia umiejętności, poziomu wiedzy i kompetencji wolontariuszy w dziedzinie pomocy humanitarnej, a także poprawy warunków ich zatrudniania.

Postęp w kierunku osiągnięcia tego celu operacyjnego oceniany jest na podstawie wskaźników, takich jak:

- liczba przeszkolonych kandydatów na wolontariuszy oraz wolontariuszy, którzy pomyślnie przeszli ocenę po zakończeniu szkolenia,
- liczba certyfikowanych organizacji wysyłających, które stosują normy i procedury dotyczące kierowania kandydatami na wolontariuszy i wolontariuszami pomocy UE,
- poziom zadowolenia przeszkolonych i oddelegowanych wolontariuszy oraz organizacji wysyłających i przyjmujących odnośnie do jakości szkoleń, poziomu wiedzy i kompetencji wolontariuszy, przestrzegania i adekwatności norm i procedur dotyczących kierowania kandydatami na wolontariuszy i wolontariuszami pomocy UE;

c) rozwoju zdolności organizacji przyjmujących i wspierania wolontariatu w państwach trzecich.

Postęp w kierunku osiągnięcia tego celu operacyjnego oceniany jest na podstawie wskaźników, takich jak:

- liczba i rodzaj działań na rzecz rozwijania zdolności w zakresie pomocy humanitarnej w państwach trzecich,
- liczba pracowników w państwach trzecich i wolontariuszy uczestniczących w działaniach na rzecz rozwijania zdolności w zakresie pomocy humanitarnej,
- poziom zadowolenia z jakości i skuteczności przeprowadzonych działań wśród pracowników organizacji przyjmujących i wolontariuszy z państw trzecich uczestniczących w działaniach na rzecz rozwijania zdolności w zakresie pomocy humanitarnej;

d) komunikowaniu zasad unijnej pomocy humanitarnej ustalonych w Konsensusie europejskim w sprawie pomocy humanitarnej.

Postęp w kierunku osiągnięcia tego celu operacyjnego oceniany jest na podstawie wskaźników, takich jak:

▼B

— ilość, rodzaj i koszty działań informacyjnych, komunikacyjnych oraz uświadamiających;

e) wzmocnienie spójności i zgodności wolontariatu w poszczególnych państwach członkowskich w celu zwiększenia szans dla obywateli Unii na udział w działaniach i akcjach pomocy humanitarnej.

Postęp w kierunku osiągnięcia tego celu operacyjnego oceniany jest na podstawie wskaźników, takich jak:

— liczba certyfikowanych organizacji wysyłających,

— liczba i rodzaj operacji pomocy technicznej dla organizacji wysyłających,

— rozpowszechnianie i powielanie norm i procedur w zakresie kierowania kandydatami na wolontariuszy i wolontariuszami pomocy UE w ramach innych programów wolontariackich.

2. Wskaźniki, o których mowa w ust. 1 lit. a)–e), stosuje się w stosownych przypadkach w celach monitorowania, oceny i przeglądu wykonania. Mają one charakter orientacyjny i mogą ulec zmianie w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. 24, w celu uwzględnienia doświadczeń z mierzenia postępów.

ROZDZIAŁ II

DZIAŁANIA PODEJMOWANE W RAMACH INICJATYWY „WOLONTARIUSZE POMOCY UE”*Artykuł 8***Działania podejmowane w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”**

Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” dąży do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 4 i 7, w ramach następujących rodzajów działań:

— opracowanie i utrzymanie norm i procedur dotyczących kandydatów na wolontariuszy i wolontariuszy pomocy UE;

— opracowanie i utrzymanie mechanizmu certyfikacji dla organizacji wysyłających i przyjmujących,

— nabór i selekcja kandydatów na wolontariuszy,

— ustanowienie programu szkoleń i wspieranie szkoleń i staży,

▼B

- tworzenie, prowadzenie i aktualizacja bazy danych wolontariuszy pomocy UE,
- oddelegowanie wolontariuszy pomocy UE w celu wspierania i uzupełniania pomocy humanitarnej w państwach trzecich,
- rozwijanie zdolności organizacji przyjmujących,
- ustanowienie sieci na potrzeby inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” oraz zarządzanie tą siecią,
- komunikacja i podnoszenie świadomości,
- działalność pomocnicza, która przyczynia się do zwiększenia rozliczalności, przejrzystości i skuteczności inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”.

*Artykuł 9***Normy i procedury dotyczące kandydatów na wolontariuszy i wolontariuszy pomocy UE**

1. W oparciu o odpowiednie istniejące praktyki Komisja ustanawia normy i procedury obejmujące niezbędne warunki, zasady i wymogi, jakie muszą stosować organizacje wysyłające i przyjmujące podczas naboru, selekcji, przygotowania, oddelegowania kandydatów na wolontariuszy i wolontariuszy pomocy UE oraz kierowania nimi w celu wspierania akcji pomocy humanitarnej w państwach trzecich.
2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 24 w celu ustanowienia norm dotyczących:
 - zakresu kompetencji wymaganych w procesie naboru, selekcji i przygotowania wolontariuszy na stanowisko młodszych lub starszych specjalistów,
 - przepisów gwarantujących równe szanse i niedyskryminację w procesie naboru i selekcji,
 - przepisów zapewniających przestrzeganie przez organizacje wysyłające i przyjmujące odnośnego prawa krajowego, prawa Unii oraz prawa państwa przyjmującego,
 - norm regulujących partnerstwo między organizacjami wysyłającymi i przyjmującymi,
 - przepisów regulujących uznawanie umiejętności i kompetencji nabywanych przez wolontariuszy pomocy UE zgodnie z odnośnymi inicjatywami Unii.
3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych w celu ustanowienia:

▼B

- procedur, jakich należy przestrzegać podczas naboru, selekcji i koniecznego przygotowania kandydatów na wolontariuszy przed oddelegowaniem, w tym również — w odpowiednich przypadkach — możliwości odbycia stażu,
- przepisów dotyczących oddelegowania wolontariuszy pomocy UE do państw trzecich i kierowania nimi, w tym między innymi nadzoru na miejscu, ciągłego wsparcia poprzez instruktaż, opiekę, dodatkowe szkolenie, niezbędne warunki pracy oraz wsparcie po oddelegowaniu,
- przepisów związanych z ochroną ubezpieczeniową i warunkami życia wolontariuszy, w tym pokryciem kosztów utrzymania, zakwaterowania, podróży i innych powiązanych kosztów,
- procedur, jakich należy przestrzegać przed oddelegowaniem, w jego trakcie i po nim, aby zapewnić dochowanie należytej staranności, oraz odpowiednich środków bezpieczeństwa, w tym protokołów medyczno-ewakuacyjnych i planów bezpieczeństwa na wypadek nagłej ewakuacji z państw trzecich, obejmujących niezbędne procedury współpracy z władzami krajowymi,
- procedur monitorowania i oceny indywidualnych wyników wolontariuszy pomocy UE.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 26 ust. 2.

*Artykuł 10***Mechanizm certyfikacji dla organizacji wysyłających i przyjmujących**

1. Komisja opracowuje w drodze aktów wykonawczych, w stosownych przypadkach we współpracy z partnerami w dziedzinie pomocy humanitarnej, mechanizm certyfikacji gwarantujący, że organizacje wysyłające przestrzegają norm i procedur, o których mowa w art. 9, oraz odrębny mechanizm certyfikacji dla organizacji przyjmujących.

Komisja ustanawia procedurę związaną z działaniem mechanizmów certyfikacji, opierając się na odnośnych istniejących mechanizmach i procedurach certyfikacji, w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 26 ust. 2.

2. Przy opracowywaniu mechanizmu certyfikacji Komisja stara się osiągnąć synergię z podlegającymi jej instrumentami partnerstwa w dziedzinie pomocy humanitarnej oraz z obowiązującymi normami w tej dziedzinie, mając na celu uproszczenie procedur administracyjnych. Mechanizm certyfikacji powinien obejmować wszystkie rodzaje kwalifikujących się organizacji i nie dyskryminować żadnej z nich.

▼ B

3. Organizacje wysyłające kwalifikują się do certyfikacji, jeżeli:
 - a) przestrzegają norm i procedur, o których mowa w art. 9;
 - b) działają w dziedzinie pomocy humanitarnej w rozumieniu art. 3 lit. d); oraz
 - c) należą do jednej z następujących kategorii:
 - (i) pozarządowe organizacje nienastawione na zysk utworzone zgodnie z prawem państwa członkowskiego, których siedziba główna znajduje się na terytorium Unii;
 - (ii) podmioty prawa publicznego o charakterze cywilnym podlegające przepisom prawa państwa członkowskiego;
 - (iii) pozarządowe organizacje nienastawione na zysk ustanowione w państwach, o których mowa w art. 23, na warunkach określonych w tym artykule oraz w wymienionych w nim porozumieniach;
 - (iv) podmioty prawa publicznego o charakterze cywilnym ustanowione w państwach, o których mowa w art. 23, na warunkach określonych w tym artykule oraz w wymienionych w nim porozumieniach;
 - (v) Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy.
4. Organizacje w państwach trzecich kwalifikują się jako organizacje przyjmujące, jeżeli:
 - a) przestrzegają norm i procedur, o których mowa w art. 9;
 - b) działają w dziedzinie pomocy humanitarnej w rozumieniu art. 3 lit. d); oraz
 - c) należą do jednej z następujących kategorii:
 - (i) pozarządowe organizacje nienastawione na zysk działające lub mające siedzibę w państwie trzecim na mocy prawa obowiązującego w tym państwie;
 - (ii) podmioty prawa publicznego o charakterze cywilnym podlegające przepisom prawa państwa trzeciego;
 - (iii) agencje i organizacje międzynarodowe.
5. Bez uszczerbku dla wymogów określonych w ust. 3 i 4 organizacje wysyłające i przyjmujące mogą realizować działania w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” we współpracy z nastawionymi na zysk organizacjami prywatnymi.
6. Na podstawie uprzedniej oceny potrzeb organizacje wysyłające podlegające certyfikacji mogą korzystać ze wsparcia technicznego, którego celem jest zwiększenie ich zdolności do uczestnictwa w inicjatywie „Wolontariusze pomocy UE” oraz do przestrzegania norm i procedur, o których mowa w art. 9.

Organizacje przyjmujące podlegające certyfikacji również mogą korzystać ze wsparcia, o którym mowa w akapicie pierwszym, w związku z działaniami, o których mowa w art. 15.

▼B

7. W odpowiednim terminie po zakończeniu certyfikacji Komisja publikuje wykaz certyfikowanych organizacji wysyłających i przyjmujących.

*Artykuł 11***Nabór i selekcja kandydatów na wolontariuszy**

1. Na podstawie uprzedniej oceny potrzeb w państwach trzecich, dokonanej przez organizacje wysyłające lub przyjmujące bądź inne właściwe podmioty, certyfikowane organizacje wysyłające dokonują naboru i selekcji kandydatów na wolontariuszy, którzy odbędą szkolenie.

2. Przy naborze oraz selekcji kandydatów na wolontariuszy należy postępować według norm i procedur, o których mowa w art. 9, oraz przestrzegać zasad niedyskryminacji i równych szans.

3. Na kandydatów na wolontariuszy mogą zgłaszać się następujące osoby, które mają ukończone 18 lat:

- a) obywatele Unii;
- b) obywatele państw trzecich będący rezydentami długoterminowymi w państwie członkowskim; oraz
- c) obywatele z krajów, o których mowa w art. 23 ust. 1, na warunkach określonych w tym artykule.

*Artykuł 12***Program szkoleń oraz wsparcie dla szkoleń i staży**

1. Na podstawie istniejących programów i procedur oraz — w stosownych przypadkach — przy udziale wyspecjalizowanych instytucji Komisja ustanawia program szkoleń w celu przygotowania kandydatów na wolontariuszy do oddelegowania ich w celu wspierania i uzupełniania pomocy humanitarnej.

2. Kandydaci na wolontariuszy, którzy przeszli procedurę naboru i selekcji zgodnie z art. 11, kwalifikują się do udziału w programie szkoleń wprowadzonym przez uprawnione organizacje. Zakres i zawartość szkolenia, które każdy kandydat na wolontariusza musi ukończyć, są ustalane indywidualnie przez daną certyfikowaną organizację wysyłającą w porozumieniu z certyfikowaną organizacją przyjmującą, na podstawie potrzeb, z uwzględnieniem zdobytego już doświadczenia kandydata na wolontariusza oraz planowanego oddelegowania.

3. W ramach szkolenia, w szczególności przygotowania do oddelegowania, kandydaci na wolontariuszy mogą zostać zobligowani do odbycia stażu w certyfikowanych organizacjach wysyłających, w miarę możliwości w innym kraju niż ich kraj pochodzenia.

▼B

4. Bez uszczerbku dla ust. 3 kandydaci na wolontariuszy, którzy nie skorzystali z możliwości odbycia stażu, mogą w stosownych przypadkach uczestniczyć w dodatkowych zajęciach przygotowujących, poprzedzających oddelegowanie, specjalnie dostosowanych do potrzeb i szczególnych warunków charakteryzujących miejsce oddelegowania. Takie zajęcia przygotowujące i staż muszą spełniać normy i procedury dotyczące przygotowania, o których mowa w art. 9.

5. Program szkoleń obejmuje ocenę gotowości kandydatów na wolontariuszy do oddelegowania w celu wspierania i uzupełniania pomocy humanitarnej w państwach trzecich oraz do działania na rzecz potrzeb miejscowej ludności. Ocena ta przeprowadzana jest we współpracy z organizacjami wysyłającymi.

6. Komisja przyjmuje zasady działania programu szkoleń i procedurę oceny gotowości kandydatów na wolontariusza do oddelegowania w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 26 ust. 2.

*Artykuł 13***Baza danych wolontariuszy pomocy UE**

1. Kandydatów na wolontariuszy, którzy pomyślnie przeszli ocenę, o której mowa w art. 12 ust. 5, uważa się za wolontariuszy pomocy UE i kwalifikuje do oddelegowania. W takim charakterze zostają oni wpisani do bazy danych wolontariuszy pomocy UE.

2. Komisja ustanawia, prowadzi i aktualizuje bazę danych wolontariuszy pomocy UE, w tym w zakresie dostępności i kwalifikowalności wolontariuszy pomocy UE do oddelegowania, oraz ustala zasady dostępu do tej bazy i korzystania z niej. Przetwarzanie danych osobowych zgromadzonych w tej bazie lub na jej potrzeby dokonywane jest, w stosownych przypadkach, zgodnie z dyrektywą 95/46/WE i rozporządzeniem (WE) nr 45/2001.

*Artykuł 14***Oddelegowanie wolontariuszy pomocy UE do państw trzecich**

1. Wolontariusze pomocy UE wpisani do bazy danych mogą zostać oddelegowani w celu wspierania i uzupełniania pomocy humanitarnej w rozumieniu art. 3 lit. d):

- a) przez certyfikowane organizacje wysyłające do organizacji przyjmujących w państwach trzecich; lub
- b) w stosownych przypadkach przez Komisję do jej terenowych biur ds. pomocy humanitarnej do zadań wspierających.

2. Oddelegowanie musi spełniać rzeczywiste potrzeby zgłoszone na poziomie lokalnym przez organizacje przyjmujące.

3. W przypadku oddelegowania, o którym mowa w ust. 1 lit. a), certyfikowane organizacje wysyłające zapewniają zgodność z normami i procedurami, o których mowa w art. 9. Wolontariusze pomocy UE nie mogą zostać oddelegowani do operacji prowadzonych w miejscach, w których toczą się międzynarodowe i wewnętrzne konflikty zbrojne.

▼B

4. Certyfikowane organizacje wysyłające informują odnośne organy krajowe państw członkowskich i innych uczestniczących państw zgodnie z art. 23, zanim jeden z ich obywateli zostanie oddelegowany jako wolontariusz pomocy UE zgodnie z normami i procedurami, o których mowa w art. 9.

5. Szczegółowe zasady oddelegowania oraz rola wolontariuszy pomocy UE, w tym również prawa i obowiązki, czas trwania i miejsce oddelegowania, a także zadania powierzone wolontariuszom pomocy UE, zostają określone w umowie między organizacją wysyłającą i wolontariuszem pomocy UE, w ścisłym porozumieniu z organizacją przyjmującą.

6. W przypadku oddelegowania, o którym mowa w ust. 1 lit. b), Komisja podpisuje z wolontariuszem pomocy UE „umowę o oddelegowanie wolontariusza”, w której określa się szczegółowe warunki oddelegowania. Umowy o oddelegowanie wolontariusza nie przyznają wolontariuszowi praw i obowiązków wynikających z Regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej i Warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej, określonych w rozporządzeniu Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68 ⁽¹⁾.

7. Dla każdego wolontariusza pomocy UE wyznacza się opiekuna w organizacji przyjmującej, który będzie nadzorował i wspierał wolontariusza pomocy UE w trakcie jego oddelegowania.

*Artykuł 15***Rozwijanie zdolności organizacji przyjmujących w zakresie pomocy humanitarnej**

Na podstawie uprzedniej oceny potrzeb w państwach trzecich, dokonanej przez organizacje wysyłające i przyjmujące bądź inne właściwe podmioty, Komisja wspiera działania ukierunkowane na rozwijanie zdolności organizacji przyjmujących w zakresie pomocy humanitarnej w celu podniesienia gotowości do działania na szczeblu lokalnym i poprawy reakcji na kryzysy humanitarne oraz zapewnienia skutecznego i trwałego wpływu działalności wolontariuszy pomocy UE w terenie, w tym:

- a) zarządzanie ryzykiem wystąpienia klęsk żywiołowych, gotowość i reagowanie, instruktaż, szkolenia z kierowania wolontariatem oraz inne odnośne obszary dla pracowników i wolontariuszy z organizacji przyjmujących;
- b) wymianę najlepszych praktyk, pomoc techniczną, programy partnerskie i wymianę pracowników i wolontariuszy, tworzenie sieci oraz inne stosowne działania.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68 z dnia 29 lutego 1968 r. ustanawiające regulamin pracowniczy urzędników i warunki zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich oraz ustanawiające specjalne środki stosowane tymczasowo wobec urzędników Komisji (Dz.U. L 56 z 4.3.1968, s. 1).



Artykuł 16

Sieć na potrzeby inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”

1. Komisja ustanawia sieć na potrzeby inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” i zarządza nią; sieć ta obejmuje:
 - a) kandydatów na wolontariuszy i wolontariuszy pomocy UE, którzy uczestniczą lub uczestniczyli w inicjatywie;
 - b) organizacje wysyłające i przyjmujące;
 - c) przedstawicieli państw członkowskich i Parlamentu Europejskiego.
2. Sieć na potrzeby inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” ma za zadanie w szczególności:
 - a) ułatwiać kontakty i służyć jako platforma dzielenia się wiedzą, konsultacji i rozpowszechniania informacji, w celu wymiany dobrych praktyk oraz do celów oceny potrzeb, o której mowa w art. 21 ust. 3;
 - b) ułatwiać budowanie partnerstwa i opracowywanie wspólnych projektów dotyczących oddelegowania i rozwijania zdolności w zakresie pomocy humanitarnej przy udziale organizacji wysyłających działających w całej Unii oraz organizacji przyjmujących w państwach trzecich;
 - c) stanowić podstawę, na której opierać się będą działania podejmowane w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” z myślą o zapewnieniu ciągłej poprawy oraz skutecznego monitorowania i oceny;
 - d) stwarzać możliwości wolontariatu internetowego w przypadku projektów związanych z inicjatywą „Wolontariusze pomocy UE”.

Artykuł 17

Komunikacja i podnoszenie świadomości

1. Komisja wspiera informacje publiczne, działania w zakresie komunikacji i szerzenia wiedzy na temat inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” w celu promowania tej inicjatywy w widoczny sposób oraz zachęcania do wolontariatu w dziedzinie pomocy humanitarnej w Unii i w jej państwach członkowskich oraz w państwach trzecich będących beneficjentami działań podejmowanych w ramach tej inicjatywy.
2. Komisja opracowuje plan komunikacji na tematów celów, działań i widocznych wyników inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, który określa działania w zakresie komunikacji i rozpowszechniania informacji skierowane do opinii publicznej, w szczególności do przyszłych ewentualnych kandydatów na wolontariuszy i beneficjentów działań podejmowanych w ramach tej inicjatywy. Komisja oraz beneficjenci, w szczególności organizacje wysyłające i przyjmujące, a także wolontariusze pomocy UE, wdrażają ten plan komunikacji.

ROZDZIAŁ III

PROGRAMOWANIE I PRZYDZIAŁ ŚRODKÓW

Artykuł 18

Kwalifikujące się działania

1. Działania, o których mowa w art. 8, kwalifikują się do objęcia pomocą finansową, w tym środkami niezbędnymi do ich realizacji, jak również niezbędnymi środkami mającymi na celu poprawę koordynacji pomiędzy inicjatywą „Wolontariusze pomocy UE” i innymi odnośnymi programami na poziomie krajowym i międzynarodowym w oparciu o istniejące dobre praktyki.

▼B

2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, może również obejmować wydatki związane z działaniami przygotowawczymi, monitorującymi, kontrolnymi oraz w zakresie audytu i oceny, wymaganymi w celu zarządzania inicjatywą „Wolontariusze pomocy UE” i do osiągnięcia jej celów.

3. Wydatki, o których mowa w ust. 2, mogą w szczególności obejmować badania, spotkania ekspertów, działania informacyjne i komunikacyjne określone w art. 17, w tym komunikację instytucjonalną w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z celami inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, wydatki związane z sieciami informatycznymi skoncentrowanymi na przetwarzaniu i wymianie informacji (w tym wzajemne połączenia z istniejącymi lub przyszłymi systemami służącymi wspieraniu międzysektorowej wymiany danych i związane z nimi wyposażenie), jak również wszelkie inne wydatki na pomoc techniczną i administracyjną poniesione przez Komisję.

*Artykuł 19***Beneficjenci środków finansowych**

Wsparcie finansowe na mocy niniejszego rozporządzenia może zostać przyznane osobom fizycznym i osobom prawnym, niezależnie od tego, czy podlegają one przepisom prawa prywatnego czy publicznego, które następnie uznaje się za beneficjentów finansowych w rozumieniu rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012.

*Artykuł 20***Pula środków finansowych**

1. Pula środków finansowych przeznaczona na wykonanie niniejszego rozporządzenia na okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. wynosi 147 936 000 EUR według cen bieżących. Roczne środki zatwierdzane są przez Parlament Europejski i Radę w granicach wieloletnich ram finansowych. W razie potrzeby istnieje możliwość ujęcia środków na płatności w budżecie wykraczającym poza 2020 r. w celu pokrycia podobnych wydatków, aby można było zarządzać płatnościami na rzecz działań, które do dnia 31 grudnia 2020 r. nie zostaną jeszcze zakończone.

2. Pulę środków finansowych, o której mowa w ust. 1, przydziela się na lata 2014–2020 zgodnie z celami operacyjnymi, priorytetami tematycznymi i podziałem procentowym, określonymi w załączniku.

3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 24 w celu zmiany priorytetów i korekty każdej z wartości wymienionych w załączniku o ponad 10 punktów procentowych i maksymalnie o 20 punktów procentowych. Warunkiem takiej korekty jest dokonanie przez Komisję przeglądu priorytetów tematycznych i podziału procentowego, określonych w załączniku, w świetle wyników oceny tymczasowej, o której mowa w art. 27 ust. 4 lit. b); w takim przypadku akty delegowane przyjmuje się do dnia 30 czerwca 2018 r.

▼B

4. W razie pilnej potrzeby — w przypadku koniecznej rewizji zasobów budżetowych przeznaczonych na wsparcie operacji reagowania kryzysowego — Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych w celu zmiany każdej z wartości wymienionych w załączniku o ponad 10 punktów procentowych i o maksymalnie 20 punktów procentowych w ramach dostępnych środków budżetowych oraz zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 25.

*Artykuł 21***Rodzaje interwencji finansowej i procedury wykonawcze**

1. Komisja realizuje pomoc finansową Unii zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 966/2012.

2. Pomoc finansowa w ramach niniejszego rozporządzenia może zostać zrealizowana w dowolnej formie przewidzianej w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 966/2012.

3. W celu wprowadzenia w życie niniejszego rozporządzenia Komisja przyjmuje roczny program prac inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 26 ust. 2. Roczny program prac określa zamierzone cele, oczekiwane wyniki, metodę wykonania oraz kwotę powiązanych wydatków całkowitych. Roczny program prac zawiera także opis działań, które mają być finansowane, orientacyjne kwoty przeznaczone na każde działanie z uwzględnieniem oceny potrzeb w stosownych przypadkach oraz orientacyjny harmonogram realizacji. W odniesieniu do dotacji roczny program prac zawiera również priorytety, podstawowe kryteria oceny oraz maksymalny wskaźnik współfinansowania. Roczny program prac określa również udział państw trzecich na warunkach określonych w art. 23.

*Artykuł 22***Ochrona interesów finansowych Unii**

1. Komisja przyjmuje odpowiednie środki zapewniające, w trakcie realizacji działań finansowanych w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, ochronę interesów finansowych Unii przez stosowanie środków zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom, przez skuteczne kontrole oraz, w razie wykrycia nieprawidłowości, przez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych, a także, w stosownych przypadkach, przez skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje.

2. Komisja lub jej przedstawiciele oraz Trybunał Obrachunkowy mają uprawnienia do audytu, na podstawie dokumentacji i na miejscu, wobec wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymują od Unii środki w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”.

▼B

3. Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) jest uprawniony do przeprowadzania kontroli i inspekcji na miejscu u podmiotów gospodarczych, których takie finansowanie bezpośrednio lub pośrednio dotyczy, zgodnie z procedurami określonymi w rozporządzeniu (Euratom, WE) nr 2185/96 i rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne nielegalne działanie, naruszające interesy finansowe Unii, w związku z umową o udzielenie dotacji, decyzją o udzieleniu dotacji lub zamówieniem finansowanym w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”.

4. Bez uszczerbku dla ust. 1 i 2, w umowach o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, umowach o udzielenie dotacji, decyzjach o udzieleniu dotacji i zamówieniach wynikających z wdrożenia niniejszego rozporządzenia wyraźnie upoważnia się Komisję, Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich audytów, kontroli i inspekcji na miejscu z należytym poszanowaniem wszelkich odnośnych gwarancji proceduralnych.

ROZDZIAŁ IV

WSPÓŁPRACA Z INNYMI PAŃSTWAMI

*Artykuł 23***Współpraca z innymi państwami**

1. W inicjatywie „Wolontariusze pomocy UE” mogą wziąć udział:

- a) obywatele i organizacje wysyłające z krajów przystępujących, krajów kandydujących i potencjalnych kandydatów oraz krajów partnerskich objętych europejską polityką sąsiedztwa zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami udziału tych krajów w unijnych programach ustanowionymi w odnośnych umowach ramowych i decyzjach Rady Stowarzyszenia lub podobnych porozumieniach;
- b) obywatele i organizacje wysyłające z państw Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, które są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), zgodnie z warunkami określonymi w porozumieniu o EOG;
- c) obywatele i organizacje wysyłające z innych państw europejskich pod warunkiem zawarcia porozumień dwustronnych z tymi państwami.

2. Uczestniczący wolontariusze i organizacje wdrażające działania w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, z krajów współpracujących, powinny także przestrzegać ogólnych zasad wymienionych w art. 4.

3. Współpraca z uczestniczącymi państwami, o których mowa w ust. 1, jest w stosownych przypadkach finansowana z pochodzących z państw uczestniczących dodatkowych środków, które zostaną przyznane zgodnie z procedurami uzgodnionymi z tymi państwami.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY DOTYCZĄCE PRZEKAZANIA UPRAWNIEŃ I PRZEPISY WYKONAWCZE

*Artykuł 24***Wykonywanie przekazanych uprawnień**

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

▼ C1

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 7 ust. 2, art. 9 ust. 2, oraz w art. 20 ust. 3 i 4, powierza się Komisji na okres siedmiu lat od dnia 25 kwietnia 2014 r.

▼ B

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 7 ust. 2, art. 9 ust. 2 i art. 20 ust. 3, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 7 ust. 2, art. 9 ust. 2 i art. 20 ust. 3 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

*Artykuł 25***Tryb pilny**

1. W wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach akty delegowane przyjęte na mocy niniejszego artykułu wchodzi w życie niezwłocznie i mają zastosowanie, dopóki nie zostanie wyrażony sprzeciw zgodnie z ust. 2. Przekazując akt delegowany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, podaje się powody zastosowania trybu pilnego.

2. Parlament Europejski albo Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 5. W takim przypadku Komisja uchyla akt niezwłocznie po doręczeniu przez Parlament Europejski lub Radę decyzji o sprzeciwie.

*Artykuł 26***Procedura komitetowa**

1. Komisję wspomaga komitet ustanowiony na mocy art. 17 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/96 ⁽¹⁾. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1257/96 z dnia 20 czerwca 1996 r. dotyczące pomocy humanitarnej (Dz.U. L 163 z 2.7.1996, s. 1).

▼B

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

ROZDZIAŁ VI

MONITOROWANIE I OCENA*Artykuł 27***Monitorowanie i ocena**

1. Działania podejmowane w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, na które przyznana została pomoc finansowa, są regularnie monitorowane w celu śledzenia postępów w ich realizacji oraz regularnie poddawane ocenie w drodze niezależnej zewnętrznej oceny w celu ustalenia efektywności, skuteczności oraz ich wpływu w odniesieniu do celów inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”. Monitorowanie i ocena obejmują sprawozdania, o których mowa w ust. 4, oraz inne działania dotyczące określonych aspektów niniejszego rozporządzenia, które mogą być podjęte w dowolnym momencie w trakcie jego wykonywania.

2. Organizacje wysyłające delegujące wolontariuszy pomocy UE poza terytorium Unii są odpowiedzialne za monitorowanie ich działań i regularnie przedstawiają Komisji sprawozdania z monitorowania, gwarantując poszanowanie wszelkich praw poszczególnych wolontariuszy w odniesieniu do ochrony danych osobowych.

3. Do celów oceny wykorzystuje się obowiązujące standardy oceny, w tym standardy opracowane przez Komitet Pomocy Rozwojowej Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, mając na celu zbadanie długoterminowego wpływu inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” na pomoc humanitarną. Na etapie oceny Komisja zapewnia regularne konsultacje ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, w tym wolontariuszami, organizacjami wysyłającymi i przyjmującymi, wspieranymi społecznościami lokalnymi, organizacjami humanitarnymi i pracownikami w tej dziedzinie. Wyniki oceny są wykorzystywane przy opracowywaniu programu i przydziale środków.

4. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie:

- a) roczne sprawozdania z postępów we wdrażaniu niniejszego rozporządzenia, przedstawiające jego wyniki oraz — w miarę możliwości — najważniejsze skutki;
- b) okresowe sprawozdanie z oceny dotyczącej uzyskanych wyników oraz jakościowych i ilościowych aspektów wykonania niniejszego rozporządzenia, w tym z wpływu inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” na sektor pomocy humanitarnej oraz z opłacalności programu, w ciągu pierwszych trzech lat jego stosowania, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2017 r.;
- c) komunikat w sprawie dalszego stosowania niniejszego rozporządzenia na podstawie okresowego sprawozdania z oceny, o którym mowa w lit. b) niniejszego ustępu, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2018 r.;

▼B

d) sprawozdanie z oceny *ex post* w odniesieniu do siedmioletniego okresu finansowania — najpóźniej do dnia 31 grudnia 2021 r.

5. Do dnia 1 września 2019 r. Komisja dokona przeglądu środków ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu oraz w odpowiednich przypadkach — w wyniku wniosków z okresowego sprawozdania z oceny, o którym mowa w ust. 4 lit. b) niniejszego artykułu — przedstawi wniosek ustawodawczy w celu zmiany niniejszego rozporządzenia.

6. Komisja także regularnie informuje ESDZ o działaniach podejmowanych w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” zgodnie z odpowiednimi porozumieniami roboczymi.

ROZDZIAŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE

*Artykuł 28***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2014 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.



ZAŁĄCZNIK

CELE OPERACYJNE, PRIORYTETY TEMATYCZNE ORAZ PODZIAŁ PROCENTOWY PULI ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA WYKONANIE NINIEJSZEGO ROZPORZĄDZENIA

Priorytet tematyczny nr 1

Oddelegowanie wolontariuszy pomocy UE w celu wspierania i uzupełniania pomocy humanitarnej

Niniejszy priorytet tematyczny odnosi się do celu operacyjnego określonego w art. 7 ust. 1 lit. a) (Przyczynianie się do wzrostu i poprawy zdolności Unii do niesienia pomocy humanitarnej):

- wzmacnianie odporności i zarządzanie ryzykiem wystąpienia klęsk żywiołowych w krajach podatnych na zagrożenia, niestabilnych lub dotkniętych klęskami oraz w przypadku „zapomnianych” kryzysów, w tym działania wolontariuszy pomocy UE na rzecz rozwijania zdolności w zakresie pomocy humanitarnej, a także działania na następujących etapach cyklu zarządzania katastrofami: zapobieganie klęskom żywiołowym, gotowość na wypadek klęsk żywiołowych, zmniejszenie ryzyka ich wystąpienia oraz usuwanie skutków klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka: 31 % +/- 10 punktów procentowych,
- wspieranie operacji reagowania kryzysowego, w tym działania wolontariuszy pomocy UE na rzecz rozwijania zdolności w zakresie pomocy humanitarnej, a także działania w logistyce i transporcie, koordynacja, zarządzanie projektami, finanse i administracja, komunikacja i propaganda: 10 % +/- 8 punktów procentowych.

Priorytet tematyczny nr 2

Rozwój zdolności wolontariuszy pomocy UE i organizacji wdrażających: 55 % +/- 10 punktów procentowych

Niniejszy priorytet tematyczny odnosi się do celu operacyjnego określonego w art. 7 ust. 1 lit. b) (Podniesienie umiejętności, poziomu wiedzy i kompetencji wolontariuszy w dziedzinie pomocy humanitarnej, a także popraw warunków ich zatrudniania); art. 7 ust. 1 lit. c) (Rozwój zdolności organizacji przyjmujących i wspieranie wolontariatu w państwach trzecich); oraz art. 7 ust. 1 lit. e) (Wzmocnienie spójności i zgodności wolontariatu w poszczególnych państwach członkowskich w celu zwiększenia szans dla obywateli Unii na udział w działaniach i akcjach pomocy humanitarnej):

- szkolenia i staże dla kandydatów na wolontariuszy,
- rozwijanie zdolności organizacji przyjmujących w zakresie pomocy humanitarnej, w tym wsparcie w procesie certyfikacji,
- certyfikacja/wsparcie techniczne dla organizacji wysyłających.

Priorytet tematyczny nr 3

Działania wspierające: 4 % +/- 2 punkty procentowe

Niniejszy priorytet tematyczny odnosi się do celu operacyjnego określonego w art. 7 ust. 1 lit. d) (Komunikowanie zasad unijnej pomocy humanitarnej zgodnie z Konsensusem europejskim w sprawie pomocy humanitarnej).